

Előfizetési árak:

Félévre . . . 80 Leu
Negyed évre . . 40 Leu
Egy hónapra . . 14 Leu
Külföldre egy évre 280 Leu
Hirdetés — Nyilttér
díjazás szerinti.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
Néhai Molnár Emil
a
SZÉKELY HIRLAPOT
Bíró Lajos alapította.

Felolvasó szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

Eltemették Duca miniszterelnököt.

Eltemették Duca miniszterelnököt, akit az egész ország részvétele kísért utjára. Közel háromszáz ezer ember vett részt a nagy temetésen, amely fejedelmeknek kijáró pompával ment végbe és résztvettek azon az összes politikai pártok képviselői, a tisztviselői kar, a különböző hatóságok és egyesületek vezetői, valamint Bukarest gyászoló közönsége. A ravatálnál az egyház nevében Miron Christea patriárka, Anghelescu miniszterelnök a kormány, Brătianu Dinu a liberális párt, Costachescu a nemzeti párt, Lupu, Argentoianu, Grigore Filipescu a saját pártjuk nevében búcsúztatták a halott államférfit, a kisebbségek részéről Hans Otto Roth német képviselő és Willer József magyar képviselő mondtak utolsó istenhozzadót. Ott voltak a temetésen az összes pártvezérek, Vaida Sándor és Maniu Gyula kivételével, akik azért nem mehettek

el a miniszterelnök végtisztességére, mert Coltor Ioan nemzetiparasztpárti alminiszter temetésén kellett megjelenjenek Balázsfalván.

Másfél óráig tartott a temetési menet felvonulása, a katonazene gyászindulói mellett a Belu temetőig. Duca holttestét a Brătianucsalád sírboltjába helyezték és itt fog pihenni a nagy halott egészen tavaszig, amikor utolsó kívánsága értelmében családi sírhelyére szállítják át.

Ploestiben egyébként éjjel-nappal folyik a tragikus halálhált miniszterelnök merényletének kihallgatása. A vizsgálat megállapította, hogy a Constantinescu által használt revolver nem Browning volt, hanem egy tizenegy-tizenöt centiméternyi hosszúságú, kilenc milliméteres kaliberű Melior gyártmányú revolver. Duca feje a merénylet pillanatában ötven-hatvan centiméternyi távolságban volt a revolver csövétől.

kor pedig kapóra jött, hogy 2 koronáért kaptunk egy leut, s így a falusi székek pengőnek számították a leut is.

Egy alkalommal, évekkel ezelőtt beállított hozzám egy falusi atyafi.

— Ügyvéd ur, hajtsa fel nekem ezt a követelést.

Átadott egy kötelezvényt. 600 Leurról szólt.

— De, nehezen fizet az adósom, minden hájjal megkent gazember. Nehezen fog menni. Hát ezért adok az ügyvéd urnak még külön háromszáz pengőt, ha ezt a követelésemet behajtja.

Nem szeretem a hányadába perlesem. De azért leültem és megírtam az egyezséget, mely szerint ügyfelem megbíz a 600 Leus követelés behajtásával és behajtás esetére felajánl részemre 300 pengő külön tiszteletdíjat.

A készülő tréfához komoly arcot mutattam. Felolvastam az okiratot. Megkérdeztem, hogy így akarja-e? Elfogadta. Mind a ketten aláírtuk. Iratcsomómba betettem a 600 Leus kötelezvényt, az ügyvédi díjlevelet, a meghatalmazást és tovább téve íróasztalomra, kérdeztem:

— Csak azt nem értem, hogy mi az érdeke a 600 Leu behajtásával, hogy nekem 300 pengő tiszteletdíjat ajánlott fel.

— Hát felibe szokás.

— Ez nem felibe van adva bácsi, — feleltem. A maga követelésének fele körülbelül 11 pengőt ha tesz, de maga nekem 300 pengőt ígért.

— Én? Hogy ígértem volna?

— Igen, azt mondta, hogy 300 pengő külön tiszteletdíjat fizet, ha a 600 L-t behajtom.

— Így mondtam, de a 600 Leu felét értettem, az pedig 300 Leu.

— Dehogy ígerte ezt. Maga 300 pengőt ígért nekem.

— Én a követelésemet felit ígértem.

— Hát miért beszélt pengőben?

Az atyafi kezdte magát rosszul érezni. Ekelt-mekelt, zavarban volt. Állt egyik lábáról a másikra. Nem tudta mit tegyen.

— No, a pert holnap beadom, feleltem és eltettem iratcsomómat.

— Hát hogy érti ügyvéd ur a 300 pengőt? — kérde tőlem aggódva.

— Én, hogy értem? Magyarul, ahogy maga mondta. Tudja-e, hogy egy pengő hány leut ér?

— Hányat? — kérdezte szinte reszketve.

— Mintegy 27 Leut, vagy valamivel kevesebbet. Háromszáz pengő pedig lehet úgy nyolcezer leu.

— Sok lesz tán, ügyvéd ur. Csináljuk vissza!

— Nem lehet, — évődtem komoly arccal. Az egyezséget aláírtuk, én csak nem fogok egy ilyen kitérő ügyet visszacsinálni, — miért ajánlotta nekem a 300 pengőt, ha megbánta?

Az atyafi leült, szinte sirni kezdett, nagyon izgatta az ügy ilyen váratlan fordulata.

Végre megsajnálta és megmagyaráztam, hogy ma Leu és nem pengő a pénzünk, ne beszéljen külföldi pénzben, mert megjárhatja. Aztán mert a tréfára szánt idő is letelt, de úgy láttam, hogy emberem is megtanulta ez irányban a helyes beszédet, elővettem a díjlevelet és tervem szerint szét-

MAGYARUL ÉS HELYESEN!

(Szerző, dr. I. Diénes Jenő felolvasása a Kath. Otthon Pázmány irodalmi szaksztyála 1933 nov. 30-ik előadó estélyén.)

Az is bűn a mi szép, őseinktől örökölt kincsünk ellen, ha az idegen kifejezéseket szolgálai módon, szóról-szóra fordítjuk át magyarra és úgy használjuk. Így például, a német azt kérde: wie viel uhr ist? Ezt sokan így mondják magyar szókkal: hány óra van? Aki tőlem így kérde, annak csak azt szoktam felelni, hogy óra van sok, de a zsemben egy óra van. Mert magyarul nem így kell ám kérdezni, hanem így: hány az óra?

Dívatos kifejezés lett s a budapesti magyar nyelven megjelenő lapokban igen sokszor olvasunk olyan kifejezéseket, amelyek a külvárosi csibészek, a kávéházi zugtözsdések és más hasonló személyek szájából kerültek az ok használatára szánt lapok révén a közhasználatba. Ezek a nem magyar lelkű írók, — sőt igen sok van köztük, aki Németországban ma menekülni lett volna kénytelen, — mondom, sok budapesti dívatos író használja ezt a kifejezést is: maradék nélkül elvégezte, százszázalékoson jó volt az előadás, stb. Pedig a mi zengzetes nyelvünk ezt sokkal szebben kifejezi és hozzá rövidebben így: teljesen elvégezte, — tökéletes jó előadás volt.

A kereskedők, az üzletemberek is igen sok idegen szót, kifejezést lopnak be nyelvünkbe. Sajnos, a mi falusi székek atyafiaink igen tanulékonyak bizonyultak e téren is. A világháború után, amióta az árukért sok pénzt, nagy számmal kifejezhető összeget vagyunk kénytelenek kiadni, nagyon dívatos lett a felszeg beszéd az ár megjelölésénél. Nyilvánvalóan azért, hogy a vevő az üzlettől ne riadjon vissza a nagy szám hallatára. Különösen a tűzifások, akik a fakeskedőkkel gyakori érintkezés következményeképpen művelődtek ilyen ferde irányban, szeretik ezt a legkevésbé se helyes, se nem magyaros, se nem színtiszte szokást. Nemrég meg is tréfáltam két falusi embert.

A piacon jártam. Kerestem egy falusi kliensemet, aki fát szokott árulni a fapiacra. Megszólított az egyik szekér mellől egy szintén ismerős atyafi.

— Nem tetszik megvenni a fátat? (közbe szólva, ez se magyaros kérdés volt.)

— Mit kér érte?

— Háromnyolcvan — volt a felelet.

— Igen? — feleltem. Nem drága. Hajtsa be a szekeret.

Mellette megszólal a másik:

— Tessék ezt is megvenni.

— Mit kér érte?

— Három ötven.

— Csak? — kérde csodálkozva, hogy olyan olcsó?

Hajtsa be a szekeret, megvettem a fáját. Az atyafi kissé gondolkodóba esik. Úgy látom, hogy megbánta, miért nem kért többet. De már kimondta, hogy: három ötven, ezen nem lehet változtatni. Nógatja a teheneket, elindítja a szekeret mind a kettő. A mikor már elindultak, kérédem tőlük, hogy miért adja olcsóbban, mint a mit a váért fizettek?

Meglepődve néznek rám.

— No, mondom, maga három leu nyolcvan bániért adta.

— Één? Én háromszáznyolcvan Lejért, — volt a válasz.

— Maga bizony nem háromszáznyolcvan, csak háromnyolcvanot kért.

— Hóó, — állítja meg tehenkeit a másik ember. Mennyit ad az ügyvéd ur fámért?

— Amennyit maga kért, három Leu ötven banit, — feleltem nevetve.

— Mán annyiért nem adjuk, — felelték meglepődve mind a ketten.

— Hát akkor miért kért három nyolcvanot, maga pedig három ötvenet? — szólta nekik nevetve.

Meg voltak akadva. Végre az egyik megszólalt:

— A vasutnál így szoktuk meg.

— No, — feleltem, — nincs is szükségem fára, de meg akartam magukat tréfálni, ha maguk elfeledték, amit az édesapjuktól tanultak, a magyar nyelvet. Mert bizony magyarul a háromszázat nem mondják háromnak, hanem becsületes őszinteséggel ki mondja a magyar azt az árat, amit kér.

Visszaálltak a szekerekkel a sorba.

Tovább mentem. Hallom, amint az odagyűlt többi fás embernek mondja az egyik emberem.

— A suj egye meg fás zsidóit, az ember miattik még a nyelvit is elfelejté! Deisze, csak szóljon még így hozzám valaki, majd megtrefálom, mint engem az ügyvéd ur.

A pénzzel is baj van mindegyre. A múlt század közepén a pengő volt. De bár rég kiment forgalomból a pengő, a forintot mégis pengőnek hívta a pengőkorbéli székelő unokája is. Sőt a koronapénz idejében is élt a pengő név. Az imperium változás-

szakitva visszaadtam megvizsgálatódott ügyfelemnek az okirat aláírásos részét, hogy aggodalmait eloszlassam.

Igazán, csak azzal lehet megmagyarázni, hogy e félművelt, vagy műveletlen, nem magyarosan gondolkodó lélek szívesen miért használja az idegen szót, mert műveltebbnek szeretne látszani. Pedig műveltségét árulja el véle, aki a szép magyar szó mellőzésével az idegen szót litogtatja — rendszerint helytelen kiejtéssel és igen gyakran helytelen alkalmazással árulva el tudat-

lanságát. De egyben bünt követ el faja, nemzete ellen az, aki a helyett, hogy anyanyelve szerint magyarul, magyarosan és őszintén beszélne, rontja, összezavarja szándékosan és tudatlanságból azt, ami nem egyedül az övé, hanem milliók kincse, a amit elrontani őseink és utódaink elleni helyrehozhatatlan bűn.

Tehát: magyarosan és helyesen beszéljünk, írjunk, azzal nem ártunk senkinek, de teljesítjük legelemibb kötelességeink egyikét.

KOVÁCS JÓZSEF

kántor

A református egyházat, egyben a város társadalmát nagy veszteség érte. Amitől rettegtünk, — bekövetkezett. Az orvosi tudomány nem volt elég erős, hogy feltartóztassa a romboló kórt rohanó útjában: Kovács József református kántor, a ref. elemi iskola igazgatótanítója ujév első napján délután 3 órakor csendesen elhunyt.

Kovács József érdemeit felesleges méltatni. Az ő neve, egyénisége, faja iránti szeretete ott él alkotó munkáiban és siró lélekkel álltunk meg sirja mellett és sirattuk őt, mint a magyar dal sirba dőlt apostolát. Előttünk áll még kedves alakja, amint tíz esztendővel ezelőtt porosan, fáradtan megjelenik a lezárt kántorpróba után a református templom udvarán és kéri a vezetőséget, hogy hallgassák meg őt is, mert ő is egyik pályázó. Bár vége a próbának s a hívek többsége már megállapodott a jelöltjében, a közönség apránként visszaszálingózik a templomba: meghallgatni a porlepett utast. Az orgona felzug... és zeng a zsoltár a megkésett utas ajkáról, betöltve kellemes hangjával a hatalmas kálvinista templomot és egyszerre megtalálta helyét a hívek szívében. A pályázat sorsa is eldőlt... a hangulat alig egy negyed óra alatt megváltozik s a hívek örvendezve távoznak, mert Kovács Józsefben megtalálták a kántorukat, kit aztán nagy többséggel választanak meg.

Ettől a pillanattól kezdve Kovács József személye odanőtt egyházához és alkotó, munkás tagja lesz a város magyar társadalmának. Dalos lelke, muzikális érzéke vezetésre predesztinálják s az ő keze alatt nő és fejlődik az egyház dalárdája ama nivóra, hogy sikerrel vehet részt dalos versenyeken. A mult esztendőben a második dalos kerület karnagyává választotta, ami méltó elismerése az ő fáradhatatlan munkájának.

Kovács József halála nemcsak a városban, hanem a messze vidéken is

nagy részvétet keltett. Temetése január 3-ikán délután foly le a város társadalmának impozáns részvételével. A sirjánál dr. Molnár Dénes a dalárda nevében mondott megható bucsu beszédet.

Január 4-én

tartotta a Népszövetség VI. előadótársaságát az Otthon helyiségében.

Dr. I. Diénes Ödön a Székely Ujság jubileumával kapcsolatban „Hogy készül az ujság? címen, hosszú ujságírói és szerkesztői működésének gazdag tapasztalatai alapján mindvégig lekötő, élvezetes formában adott elő. Beszélt a nyomtatás feltalálásáról, a könyvnyomtatás történetéről, a hírlapírásról, az ujságírás három fázisáról (szerkesztés, nyomtatás, terjesztés) arról a lázas munkáról, mely a lapok szerkesztésében folyik, az ujságszerkesztésről, a tudósításról, munkatársakról, nyomdagépekről stb. Közben az elmondottakat szemléltette is s a mindvégig érdekesítő előadás a közönség osztatlan tetszésével találkozott.

Eperjessy Albert: „Kis Marci a századkürtös” című novelláját olvasta fel. A Székelyföld rajongó szeretője szövege meg minden sorában. A székely falu életének ismertetésével állandó derűttségben tartotta a hallgatókat, hogy azután a Doberdón elvérző székely baka halálával és végrendeletével könnyeket csaljon ki a szemekből. A tárgyhöz alkalmazkodott a felolvasó hanghordozása is, s nagyban hozzájárult az osztatlan sikerhez.

Az egész este a legkomolyabb önművelés és kellemes szórakozás jegyében folyt le s a termeket zsúfolásig megtöltő közönség lelkesen ünnepelte mindkét kiváló előadót.

Házi leányok: Benke Lujzika, Csulak Annuska, Hadnagy Mariska, Hajós Annuska és Nagymihály Magduska voltak.

A következő előadó-est csütörtökön (jan. 11-én) lesz az Otthonban. A tanulságosnak ígérkező estre felhívjuk olvasóink figyelmét.

Ping-pong verseny jan. 6-án és 7-én a tanácsház nagytermében a székely bajnokságért.

Január 6-án, vizkereszt napján és 7-én, vasárnap a tanácsház nagytermében folyik le a székely bajnokságért való ping-pong verseny. — A döntő mérkőzések vasárnap játszódnak le s tekintettel arra, hogy székely bajnoksági versenyről van szó, izgalmas, szép küzdelemre van kilátás, melyre felhívjuk a közönség figyelmét. Ebben megemlítjük, hogy a versenyre való belépti díj egy napra 10 Leu, két napra 14 Leu. Aki e szép és kedves sport iránt érdeklődik, ne mulassza el megnézni ezen izgalmasnak ígérkező, szép mérkőzést. Az arany és ezüst érmek kiosztása közvetlenül a verseny után fog megtörténni.

EMLEK.

Névjegy.

Rajta jól ismert drága-drága név.
Viselője rég a temetőben,
Csoda ez hát mégis csak merőben,
Hogy vélem itt most melán szembenéz.

Ugy van!

Mosolyát látom. Szelid kék szemét.
S a bánatot, mely engem is elére...

Könnyem csordul a halott nevére,
S keblemben rejtem avult névjegyet.

DAL A VIZCSEPPRŐL.

Egy vízcsepp fröccsent a kezemre most.
Parányi csöppben tán egész világ?
Élet... lüktetés... zavar... hajsza... jaj...
Seb, mely szótlán is balzsamert kiált.

Részvétet nézem. Hogy is bánthanám?...!
Hadd örüljön a létnek percre még!
E földön ugys mind, mi testetölt.
Magában hordja sorsunk végétét.

Rákossy Zoltán.

Lehullt csillag...

Irta: Xantus Lajos.

Sztratoszféránkból lehullott egy csillag...

Valahonnan, a Hargitta aljából indult ki egykor a bolygói körutra s rövid, de tündöklő útja itt fejeződött be, a mi kicsiny városunkban.

Itt ragyogott évekig, felettünk, városunk, vidékünk magyar kultúregének zenitjén. Itt örködött a csüggedő magyar szívek, zendülő magyar lelkek száza, ezre fölött, biztató, serkentő, újraélesztő, de elveszni nem hagyó fáradhatatlan éberségével, a már kialudt, elfáradt üstökös, Kovács József.

Kovács József meghalt, de emléke él! És élni fog mindaddig, amíg városunkban egy magyar szív még lüktet, amíg lesznek magyar dalok s lesznek a szépért, művésziért rajongó lelkek.

Hogy ki volt nekünk Kovács József, hogy kit vesztettünk el benne, nem kell mondanunk! A jövő mindent meg fog mondani.

Annyit azonban mondhatunk, hogy városunknak önfeláldozóbb, tevékenyebb kulturvezére: Kovács József dalos, művészi lelkénél igazabb, szebb és magyarabb csillaga nem lesz talán soha!

Mert Kovács József városunkban nem csak ref. kántor és tanító volt! A Kovács József nevéhez sok minden fűződik.

Minden kulturalkotásán kívül, ha végigtekintünk a sikeres működő előadások egész sorozatán, mindenütt a Kovács József nevét, érdemét látjuk legelől.

Kovács József megszűnt! És vele tán sok minden!.. A fej nélkül maradt működő gárda immár mehet, feloszthat s színpadunkat is belepheti már a pókháló!..

Igy állunk ma, midőn bucsuzunk tőled, Kovács József!.. S hogy mi lesz holnap, az a jövő titka. Talán elmondjuk, hogy „pusztulunk, veszünk.”

Te csak pihenj, nyugodj csendesen! Ne aggódj a mi panaszunk miatt, nem vádol az Téged!.. Te már megtettél mindent, ami a Tied volt s amit tettél, az szép volt és nemes.

Aludj csendesen! Álmodd a néhai álmaid és a mi álmunk boldog megvalósulását, működésed elért fényes sikerét! Isten veled Kovács József!..

HARANGSZÓ, (Évfordulóra.)

Ahogy azok a harangok szólnak,
Mintha értelmű voln a zokszónak
Lelkemet átfogja a bus szózat,
Édesanyám,
Hogy is tudnak beszélni úgy rólad?

Elhoztál iramló szép tavasszal,
Lelked virággal terített asztal,
Engem semmi már meg nem vigasztal,
Édesanyám,
Boldogság nem maradt itt fiaddal.

Nem emlékszem mikor eltemettek,
Mondják sirt a késő Ősz felettéd,
Lombhullással tele a temető,
Édesanyám,
En haltam meg s téged temetett ő.

Oh, ha egyszer én is odatérek
S átölelhetlek majd ottan téged.
Ahogy akkor a harangok szólnak.
Édesanyám,
Nem veheti senki azt zokszónak!

Kézdivásárhely, 1933 dec. 13.

Dr. Török Ferenc

H I R E K.

Január
6
1934.

— Uj segédlelkész. Dénes Balázs végzett teológust Maksára Volloncs Miklós esperes mellé segédlelkésszé nevezték ki.

— KSE. febr. 3-iki sportbáljára jegyek elővétele már megkezdődött a Kovács hirlapirodában. Mint előző számunkban is közöltük, a KSE, nagy előkészületeket tesz febr. 3-án este 9 órakor tartandó sport akadémiával egybekötött báljára. A bál a Vigadó színháztermében lesz megtartva s azt rövid, tartalmas műsor előzi meg. — A KSE. vezetősége lázasan dolgozik a bál sikerén, mely iránt nemcsak városunk, hanem a vidék is erősen érdeklődik. Ép ezért tanácsos, hogy mindenki idejében szerezze be jegyét, nehogy lemaradjon. Jegyek előre válthatók a Kovács-hirlapirodában.

— Halálozások. E héten meghaltak városunkban Kovács Ferenc magánzó 82, özv. Jancsó Mihályné sz. Bardóc Mária 80 és Rác Judit 24 éves korukban.

— Akik a fehérnemű szabást és varrást meg akarják tanulni, jelentkezhetnek az Erdélyi Gazdasági Egylet Attila u. 10 sz. alatti irodájában naponta 9-2 óráig. A jelentkezési határidő január hó 10. Akkor nyílik meg ugyanis a miniszterileg engedélyezett második hathetes tanfolyam özv. Seesyni Tömösváry Mariska volt női iparkolai tanárnő vezetése alatt. A tanfolyam január hó 10-én kezdődik és 6 hétig tart. Előadások naponta a délutáni órákban tartanak 3 órától kezdődően. A tanfolyam részvételi és beírási díja összesen 800 leu. A tanfolyamon az összes női, férfi fehérneműk, babakelengyék szabását és varrást tanítják. A tanfolyam hallgatói a tanfolyam végzetével annak látogatásáról bizonyítványt kapnak.

— SZÖTTESBÁL. A kath. otthon ezidei Szöttes bálját a rövid farsangra való tekintettel, az eddigieket túlhaladó méreteken, május havában tartja meg.

— PÉLDÁTLAN GÓL A LABDARUGÁS TÖRTÉNETÉBEN. A szóbanforgó példátlan gólt Hollandiának Mariaburg nevezetű városában rugták a minap, a hiteltérdemlő szem és tültanuk állítása szerint a következőképpen. A mariaburgi csapat a rivális Blauw-Wilt legénységével vívta sordóntó mérkőzését, amidőn a mariaburgi kiváló center-csatárja kicselezte a védelmet és mintegy tíz lépés távolságról irtozatos erejű lövést engedett meg a Blauw-Wilt kapujára. A kapus vetődött s már-már kiöklözte a labdát, amidőn a lejegyzete is elállt ijedében, mert arra lett figyelmes, hogy a rugás pillanatában a mariaburgi jeles centercsatárnak a lábáról levált a cipője s iszonyatos sebességgel közeledett a kapu felé. Na már most, szegény kapus nem tudta hirtelenében, melyik gólt védje. Azt-e, amely a labda által fenyegette a hálóját, avagy a cipőt. S minthogy mindkettőt védeni akarta, bezugott a kapuba a cipő is, meg a labda is. Eddig a példátlan gól hiteles története. És most jön a nagy meglepetés. A bíró ahelyett, hogy a jeles mariaburgi centercsatárnak melegen gratulált volna s nevét a futball történelmének aranylapjaira írta volna, a gólt — megsemmisítette.

— Csikvármegye alkohol és nikotin fogyasztása. Hihetetlennek tűnnek azok a statisztikai adatok számai, amelyek Csik vármegye alkohol és nikotin fogyasztásáról számolnak be. Az a vármegye, amelyben leállottak a fűrésztelepek, legrövidebb vegetációs idővel bír, terményeit elvitték az ismételt árvizek, értékesítő piaca nincsen, több, mint negyven millió leut költött alkoholra! Ha csak minden tizedik pohár pálinka árát félre tették volna, 4000000 leuvel de sok könnyet lehetett volna újévkor letörölni! Ugyanebben a vármegyében harminc millió leura adtak el dohányt. Ennyi pénz ment füstbe egy magyar vármegyében. E két méregre és szenvedélyre hetven millió ment el egy év alatt. Milyen kulturált lehetne teremteni itt egy évenként hetvenmillió szubvencióval!

— Újból gyilkoltak a vasgárdisták. Egyik regáti községben a vasgárdisták megölték a falu jegyzőjét és bíróját. Mikor a csendőrkülönítmény el akarta fogni őket a csendőrhadnagyot is lelőtték.

— A budapesti országos mezőgazdasági kiállítás előkészületei. Mult évben, amikor az OMGE elhatározta, hogy a rossz viszonyok ellenére megrendezi az országos mezőgazdasági kiállítást, minden oldalról akadtak szkeptikusok, akik előre balsikert jósoltak és azt hangoztatták, hogy a mezőgazdaság válságos helyzetében a gazdák nem fognak eljönni a kiállításra. Az eredmények: a nagy erkölcsi siker és a fényes tenyészlatvászari forgalom alaposan rácăfolt a kishitűkre, a kiállítás vezetőségét pedig mege-

rosította abban a jól megfontolt meggyőződéssel, hogy a kedvezőtlen viszonyok mellett fokozott jelentősége van ennek az intézménynek. Erre való tekintettel, a megnyilvánult közönségnek megfelelően az OMGE különös hivatásának tekinti, hogy 1934 tavaszán — március 22—26 között — ismét megrendeze kiállítását, mintegy hadat üzenve a mezőgazdasági krízisnek. Az egész magyar gazdasági élet, várakozással tekint a kiállítás előkészületei felé, amelytől újból lendületet, kezdeményezést vár, a gazdák pedig máris örömmel készülnek, hogy tenyészetüknek remekeit nemes versengésben bemutatva, a legjobb piacon értékesítsék. A kiállítási iroda már hosszú ideje teljes apparátussal dolgozik, szétküldték már a bejelentési felhívásokat. A kiállítás rendezősége igyekszik a szokásos anyagon kívül új, tanulságos látnivalókat is bemutatni. Ezek sorából most csak a nagyszabású terménykiállítási részt említjük, amelyek keretében be fogják mutatni a legkiválóbb minőségű magyar buzafajtákat, köztük a Székács-féle buzákat és a Bánkúti 1201. számú buzát, amely az idei kánadai buzavilágkiállításán a legnagyobb értékű kanadai buzákkal szemben az első helyre került.

*) Dr. Kovács Andor orvos rendelésé dr. Kovácsy orvos ur előző rendelője helyén, a Jancsó F. Lajos és Dávid István urak kereskedése közötti utcában, — megkezdett.

— TALÁLTAK az utcán egy drb. zsevrő-bőrt. Igazolt tulajdonosa átveheti a Kovács-hirlapirodában.

— DR. BERTALAN JÁNOS orvos rendelőjét RÖNTGEN-laboratóriumá bővítette ki és a hozzávaló gépekkel szerelte fel.

Már megkezdődött a helyek előegyzése a SPORTAKADEMIAVAL kapcsolatos sportbálra — a KOVÁCS-hirlapirodában

Fő az energia!..

Vigjáték egy felvonásban.

Írta: XANTUS LAJOS.

4. j e l e n e t.

Dr. Kuss: Már biz'innen nem megy ki senki, amíg nem fizet! (Bezárja az ajtót.) Az Optk. 1811. törvényszakasza 12. §-ának 13 bekezdése értelmében, a birtokban lévő lévő tárgyak adósságban elzálogosíthatók. Ezen paragrafus szerint önök, az adósságuk zálogtárgyát kepezik itt nálam mindaddig, míg követeléseim kiegyenlítését nem nyer. Szükség esetén karhatalom is áll a rendelkezésemre s ha ellenkeznek, hozom be a feleségemet..

Pokróc: Ha már arról van szó, akkor inkább itt maradok!..

Dr. Kuss: Akkor, itt marad!.. Faggyas ur, ön fizessen és mehet!..

Faggyas: De nincs pénzem doktor úr!.. Dr. Kuss: Nincs pénze? És perelni akar?.. Ez abszurdum!.. (Sétál fel s alá) Hogyan gondolta hát elintézni ert?

Faggyas: Gondoltam, hogy a magam részről hozok egy jó, kövér kecskeollót!..

Pokróc: Hagyj már békét a „kecské”-nek te golyvás, mert megszabom a köntösöd!

Dr. Kuss: Menjen, ne számárogjon!.. (Derülten Faggyashoz) No, nem bánom! Fusson Faggyas ur, hozza el a kecskeollót! De gyorsan!.. (Kiengedi)

Faggyas: (Távozik.)

Pokróc: (Ki akar surranni utána.)

6. j e l e n e t.

Dr. Kuss: (Visszavárja Pokrócot.) Hohó, Pokrócz ur, maga még itt marad!..

Pokróc: Meddig, doktot ur?

Dr. Kuss: Ameddig fizet!..

Pokróc: Akkor itt kell háljak, mert fizetni nem tudok!..

Dr. Kuss: Akkor itt hál. Megbeszélem a feleségemmel és itt fog hálalni. Elég tágaság van, elférnek itt ketten!..

Pokróc: (Derülten) Kivel, ketten?

Dr. Kuss: Ketten! Maga és a kecskeolló!..

Pokróc: (Ordít) Doktor ur, mit gondol, kecskepásztor vagyok én? A köntöstartó-ját!.. Engedjen ki, mert kiűtöm az ajtót. Érti? Durva leszek, mint egy pokrócz!..

Dr. Kuss: Édes barátom ne dühöngjön, mert behívom a feleségemet és megpofoztatom!..

Pokróc: Haháhá!.. Doktor ur, mióta lett ekkora vitéz?..

7. j e l e n e t.

Faggyas: (Jön a kecskével. A kecske mekeg.) Itt a kecskeolló!..

Pokróc: (Rémülten) Doktor ur, doktor ur, mit kell fizetni?! (Faggyashoz) Ne hozd be te hitvány, mert veled egygütt megnyusztom!

Dr. Kuss: (Faggyashoz.) Vigye ki a konyhára!..

8. j e l e n e t.

Dr. Kuss: Na Pokrócz ur, beszéljen komolyan, mennyi pénze van?

Pokróc: Pénzem nincs!..

Dr. Kuss: Mivel akar hát fizetni?

Pokróc: Van egy fiam. Csizmadiames-ter. Reáparancsolok, hogy csináljon egy jó pár papucsot!..

Dr. Kuss: Ajjé, nem kell papucs! Van nálunk papucs, annyi, hogy még a fejem tejére is jut.

Pokróc: Az baj. Hanem úgy veszem észre, hogy a doktor ur igen gyöngé nadrágot hord, Tudja mit? Csinálók magának egy jó kemény nadrágot! Jö?!

Dr. Kuss: Nadrágot?.. Nem bánom! Csak vigyázzon, kevésbé szabja bőre, mert különben más kell elviselje!..

Pokróc: Doktor ur, doktor ur, jöjjön meg az esze! Akármilyen bő legyen a nadrágja, ne engedje, hogy más viselje!.. Legyen férfi, azt a nadrágtartóját! Viselje maga! Jó éjszakát! (Elmegy.)

Dr. Kuss: Na hála Istennek! Csakhogy valahára feltaláltam a módját! Így kell bánni velük és mindjárt fizetnek. Fő az energia és akkor minden megy!.. (Az asztalhoz megy) Ezek a disznók beleittak a poharamba. Nem baj, nó! Lesz valahogy... Azt mondják, hogy üvegből is lehet inni jóízűet. Megpróbáljuk!.. (Egyet hajt) Ahh!.. Egész jó! Ezután kimondottan csakisüvegből iszom! (iszik.)

10. j e l e n e t.

Kussné: (Belép. Szörnyülködve.) Szent Isten, mit csinál maga?

Dr. Kuss: (Zavartan) Semmit, semmit... Rendezem az aktákat... Tudja édes Leokádia, már egész nagyszerűen megy!.. Fő az energia és lehet szépen haladni.

Kussné: Maga már elég szépen halad! Nem is pohárból, hanem üvegből iszik!.. Tényleg nagyszerűen megy!..

Dr. Kuss: De édes szívem, nem erről van a szó... Azt akartam mondani, hogy költség díjában rendelttem magamnak egy jó kemény nadrágot!..

Kussné: Nadrágot? Megnadrágozom én mindjárt! Kell magának nadrág? (Lábával tapogat) Takarodjék ki!..

Dr. Kuss: (Mentegetőzve) De Leokádia szívem, nem volt mit rendeljek. Az a paraszt Pokrócz mindenképpen reám akart nyomni egy pár papucsot!..

Kussné: Azt is kap. Nyakig érot! Alig fog kilátni belőle.

Dr. Kuss: Érdekes! Ennek is én kell megigyam a levét?..

Kussné: Ne appelláljon, hanem menjen! Fő az energia! Mars!.. (Függöny)

Még három nap választ el

tehát készüljön jan. 9 ikére, keddestére a zenekedvelők

hanversenyére, mely 9 órai kezdettel a lesz a Vigadó-nagytermében. Mindenki a városi zenekultura fejlődését segíti elő, aki ott lesz a január 9-iki estélen! Előjegyzések a Kovács-hirlapirodában.

No. G. 3298/1933.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărei delegat prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 3298/1933 judecătoria mixtă Târgul-Săcușesc în favoarea reclamantului Dr. I. Diénes Jenő avocat domiciliat în Târgul-Săcușesc pentru încasarea creanței de 2007 leu și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 9 Ianuarie 1934 la orele 3 p. m. în Catalina la fața locului No. casei 197 unde se va vinde prin licitație publică judiciară 1 buc. mașină de semănat H. 285 și 2 cai învaloare de 4000 leu.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Târgul-Săcușesc, la 12 Dec. 1933.

C. Goga port. del.

Feltétlen nézze meg

A SPORTAKADEMIÁT!

A KÉZDIVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG PRESBITERIUMA,
dalegyesülete és nőszövetsége a nagy veszteség igaz fájdalommal jelenti, hogy

KOVÁCS JÓZSEF

igazgató-kántortanító ur

folyó évi január hó 1-én 1/23 órakor 45 éves korában hosszas, nagy türelemmel viselt szenvedés után elhunyt.

Igaz, hű munkása volt fájának, anyaszentegyházának egyaránt. Rajongó szeretettel nevelte tanítványait, s csodálatos könnyűséggel plántálta lelkükbe az ismeret, a tudás, a hit áldott magvait.

A magyar dal lobogó lángja csapott fel lelkéből, hogy vezesse dalárdát a jó, a nemes, a magasztos eszmények megvalósítása felé.

LEGYEN ÁLDOTT EMLÉKEZETE!

Porrészeit folyó évi január hó 3-án délután 3 órakor helyeztük örök nyugalomra.
Kézdivásárhely, 1934. évi január hó 4-én.

KÖZGAZDASÁG.

A kaliforniai paizstetű ismertetése.

(II) A kaliforniai paizstetű nemcsak majdnem minden fajú gyümölcsfán és gyümölcs-termő cserjén, de ezenkívül sok diszfán és diszcserjén is élősködik. A védekezésnél erre is mindenkor figyelemmel kell lenünk faiskolában és gyümölcsösben, valamint annak közelében egyaránt. A törzsön, az ágakon és vesszőkön szivogató paizstetű zavarosan szaporodás esetén rövid idő alatt megöli a fát. Fiatal 10—15 éves termőfák a korona fokozatos elhalásával (csucsszáradás) 5—6 év alatt szintén teljesen elpusztulnak. Idősebb fák tovább ellenállanak a támadásnak. A gyümölcs rendszeres fejlődését azonban ilyen esetben is megakadályozza a rátelepedő sok tetű szivogatása és néhány év leforgása alatt csak hitvány, paizstetves, értékesítésre alkalmatlan gyümölcsöt fogunk szüretelni. A védekezés erőművi teendői: Mielőtt arravaló szerekkel a paizstetű rendszeres irtásához fogunk, vizsgáljuk meg gondosan gyümölcsösünket. A gyógyíthatatlanul fertőzött és beteg, sőt talán már száradó fákat vágjuk ki. Ha tiszta gyümölcsösünkben pótláskor paizstetves fa kerül, ne sajnáljuk a kisebb áldozatot. Egynehány fiatal fa feláldozásával sokkal biztonságban és olcsóbban megakadályozhatjuk tiszta fáink paizstetvesedését, mint a leggondosabb permetezéssel. A kivágott fát legjobb azonnal elégetni. Ez azonban több okból nem mindig lehetséges. Ha a fák kivágása elkerülhető, vagy nem biztat eredménnyel, a paizstetűtömeg azonban olyan sűrű a törzsön és a vastagabb ágakon, hogy azon szinte valószínű, a sima héjat rücskössé tevő bevonatot alkot, akkor a rákövetkező permetezések előtt kéregkaparást kell végeznünk. A kéregkaparóvassal, esetleg tompa késsel, vagy kés fokával, drótkéfével, vagy kemény gyökérkéfével lekaparjuk, ledörzsöljük a törzs és a vastagabb ágak paizstetűrétegét, a hulladékot pedig jól bekapáljuk. Őszi lombhullástól tavaszi fakadásig bármikor végezhető ez a munka. A paizstetű irtó szerek és a permetezés sorrendje. A kaliforniai

paizstetű gyökeres irtására legjobban bevált szer a jó gyümölcsfakarbolineum a Novenda és a töménynikotin vizzel megfelelően hígított oldata. A gyümölcsfakarbolineumot a zöld részek perzselődése miatt csak lombhullástól fakadásig téli permetezésre, a nikotint pedig tavasztól őszi nyári permetezésre használjuk. Minden ilyen permetezés sikerének a főfeltétele, hogy száraz, enyhe, vagy meleg időben végezzük. Fagyos időben permetezni nem szabad. Ha nem árt is a fának, ilyenkor hatástalan. A paizstetű ellen mindenkor úgy kell dolgoznunk, hogy a folyadék a fa minden részének egész felületét jól megáztassa. Az ilyen fűrésztő permetezéshez szükséges oldat mennyisége a fa méreteitől és természetesen a munkától is függ. Egy 15—20 éves fa alapos megpermetezésére szükséges folyadék mennyisége a korona terjedelme és sűrűsége szerint 10-15 liter között ingadozik. 1. A téli permetezés. A téli permetezéshez a Novendát nyolcszoros mennyiségű vizzel hígítjuk. A téli permetezést legjobban már a lombhullás vége felé, vagy közvetlenül utána elvégezni. Minél hidegebbre fordul az időjárás, annál gyengébb az ölőhatás. A fagy beálltával egyáltalában nem szabad permetezni. Ha az őszi permetezés valamért lehetetlenné válik, 3—4 héttel rügyfakadás előtt végezzük a téli permetezést. 2. A nyári permetezés. A kaliforniai paizstetű sikeres irtásához a téli kívül nyári permetezés is szükséges. A nyári permetezés legjobban a dohánygyárból beszerezhető töménynikotin. A permetezőlé készítése: 2—3 lit. vízben melegítéssel feloldunk 1 kg. kálszappant. A szappanoldatot elkeverjük 100 liter vízben és hozzáadunk 250 gr. töménynikotint. Alapos elkeverés után az oldat használatra kész, melyet aznap el kell használni. Az első permetezést június 1-én, a másodikat 15-én és a harmadikat július 1-én végezzük. Ezt követően a tetvek megfigyelt szaporodásához képest 3—4 heti időközben ismételt permetezünk. Az utolsó nikotinos permetezést október 1-e körül végezzük. Ezután már csak a lombhulláskor esedékes gyümölcsfakarbolineumos permetezés következik.

Jön a farsang!

Hegedű- és brácsahurt

nem, de szalámi és kolbászhurokat állandóan kaphat

Cloos és Kunánál

Legdrágábban vesz: Disznóhusokat (zsir nélkül).

Legolcsóbban ad: mindennemű hentesárukat, finom turókat és sajtokat!

Vásároljon

Olaszteleki kórházsorsjegyet, Darabja 25 leu. — Engedélyezve a Munkaügyi Minisztérium 2326/933 sz. rendeletével. — Huzás 1934 febr. 10-én az udvarhelyi megyeházán.

Elárusítóhely városunkban a KOVÁCS-hirlapiroda könyv és papírozlet.

Típoграфия «MINERVA» nyomda Târgul-Săucescu (Kézdivásárhely.) 1933.

A farsang legnagyobb műsoros estje:
a február 3-iki sportbál.

NYILT-TÉR)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik édesanyám, öv. Nagy Ferencné sz. Csizsár Sára halála alkalmával részvételüket kifejezték és a temetésen megjelentek, ezúton fogadják hálás köszönetemet, egyben mindazoktól, akik távollétem miatt nem kaptak gyászjelentést, kérem a szíves elnézést.

Kézdivásárhely, 1933. dec 31.

Ilj. Nagy Ferenc

Felejthetetlen drága halottunk, Kovács József ref. kántortanító elköltözése alkalmából fogadják szívünk forró háláját mindazok, kik mely bánatunkban velünk voltak és fájdalommal enyhíteni igyekeztek. Külön ki kell fejeznünk hálás köszönetünket a megjelent albisi és a helybeli „Cecilia” Dalárók-nak, László Laci-Brock Béla egyesített cigány-zenekarának valamint a Tüzoltók fuvola-zenekarának, kik közreműködésükkel emelték a megnyilvánult kegyeletet.

Kézdivásárhely, 1934 jan. 5.

A gyászoló család.

Mindazoknak, kik drága jó nagyanyánk, illetve anyósom öv. Nagy Ferencné elhunytával részvétellel voltak fogadják ezúttal köszönetünket. Ugyanitt mondunk köszönetet az Önkéntes Tüzoltó Egyesületnek és az Asztalos Ipartársulatnak is, kik testiileg megjelölve is emelték az elhunyt nagyszony végtiszteletét.

Tg.-Săucescu 1934 január 5.

Öv. Nagy Istvánné és gyermekei
Ferenc, Lajos és Piroška.

(* Ezen rovat alatt közölték nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Jan. 20-ikán Hopehely-est a Jótékony Nőegylet rendezésében.

No. G. 6335/1933.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel delegat prin această publică în baza deciziei No. G. 6335/1933 al Judecătoarei mixte din Târgul-Săucescu în favoarea reclamantului Veress János lui Istvan dom. în Mereni repr. prin avocatul Dr. Lukács Vilmos din Târgul-Săucescu, pentru încasarea creanței de 1650 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 12 Ianuarie 1934 orele 3 p. m. la fața locului în Mereni No. 38,252, 265,66, 110 unde se vor vinde prin licitație publică judiciare 1 porc alb, 1 căruța de transport, 1 plug din fier, 2 viței țarcă, 1 scroafă, 1 mână, 1 iapă neagră și etc. în valoare de 12000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Târgul-Săucescu, la 30 Noiembrie 1933.

Ștefan Vântea port. deleg.

No. G. 5904/1932 și G. 5903/1932

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel delegat prin aceasta publică în baza deciziei No. 5904/1932 și G. 5903/1932 a Judecătoarei mixte Tg.-Săucescu în favoarea reclamantului Heinrich Drotteff et. Comp. și Keresztes Dénes repr. prin avocatul Dr. Tuzson Árpád pentru încasarea creanței de 13.000 Lei și accesorii plus 1796 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 15 Ianuarie 1934 ora 3 p. m. la fața locului în Belani Fabrica și casa No. 178 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 automobil lux Mca. Schvrolet No. 575 Sft. Gh., 10 buc. ferestre circulare pentru gater, 1 dulap cu 200 cărți de bibliotecă, 1 canapea și 3 foteluri, 1 birou masă de scris, 1 cuer de haine, 1 lanpă de mijloc, 2 salbe de clapoți, 1 canapea cu 3 foteluri din camera dela drum, 2 dulapuri de haine, 2 mese de mijloc, care obiecte s'a evaluat în total la 27.500 Lei (automobilul la 8000 Lei).

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Târgul-Săucescu, la 1 Decembrie 1933.

C. Popescu port. del.

Bánáti és regáti I-a rendű

lisztraktár

ahol beszerezheti mindenfajta lisztszükségletét.

Ardealul olaj,

firniszek, pipere és mosó-

szappanok

gyári képviselte!

Tengeri liszt piaci árban!

Uj tengeri és mindennemű
termény kapható!

Veress Gerő